

ARPROG, akciová spoločnosť Poprad

ENVIRONMENTÁLNE VYHLÁSENIE

na obdobie 2020-2023

AKTUALIZOVANÉ ZA ROK 2020

Poprad, september 2021

01. 10. 2021

OBSAH

1.	Popis spoločnosti a jej činnosti	3
1.1	Základné informácie o spoločnosti.....	3
1.2	Rozsah registrácie v schéme EMAS	4
1.3	Procesný prístup	4
1.4	Realizované stavby a spokojnosť zákazníkov	5
1.4.1	Zoznam stavieb ukončených v rokoch 2017-2020.....	5
1.4.2	Spokojnosť zákazníkov stavieb ukončených v rokoch 2017-2020.....	8
1.4.3	Zoznam stavieb realizovaných v roku 2021.....	9
2.	Environmentálna politika, štruktúra spoločnosti, vzdelávanie	10
2.1	Politika spoločnosti	10
2.2	Riadiaca štruktúra.....	11
2.3	Vzdelávanie pracovníkov a ich zapojenie do schémy EMAS.....	12
3.	Environmentálne aspekty.....	13
3.1	Identifikácia a hodnotenie významnosti aspektov	13
3.2	Priame environmentálne aspekty	14
3.3	Nepriame environmentálne aspekty.....	16
4.	Environmentálne ciele	18
4.1	Dlhodobé environmentálne ciele.....	18
4.2	Krátkodobé environmentálne ciele	19
5.	Ukazovatele environmentálneho správania a kvalitatívnych informácií.....	23
5.1	Energie.....	23
5.1.1	Elektrická energia.....	23
5.1.2	Zemný plyn.....	24
5.2	Materiály	25
5.2.1	Kamenivo.....	25
5.2.2	Pohonné hmoty.....	26
5.3	Voda	27
5.4	Odpad.....	28
5.5	Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu.....	32
5.6	Emisie do ovzdušia.....	33
6	Právne požiadavky týkajúce sa životného prostredia	35
7	Environmentálny overovateľ a prístup verejnosti k informáciám Environmentálneho vyhlásenia	37

1. Popis spoločnosti a jej činností

1.1 Základné informácie o spoločnosti

Názov spoločnosti: ARPROG, akciová spoločnosť Poprad

IČO: 361 68 335

Sídlo: Hodžova 3292/3, Poprad

ARPROG, akciová spoločnosť Poprad je stavebná spoločnosť, ktorá bola založená 1. januára 1997. Hlavným predmetom činnosti spoločnosti je realizácia pozemných stavieb, inžinierskych stavieb a cestných komunikácií. Spoločnosť má implementované nasledujúce manažérske systémy:

- systém manažérstva kvality podľa STN EN ISO 9001 (ISO 9001:2015);
- systém manažérstva environmentu podľa STN EN ISO 14001 (ISO 14001:2015);
- systém manažérstva BOZP podľa STN ISO 45001 (ISO 45001:2018);
- systém kvality vo zvaraní podľa STN EN ISO 3834-2 (ISO 3834-2:2005);
- systém manažérstva proti korupcii podľa STN ISO 37001 (ISO 37001:2016);
- systém manažérstva plynulého podnikania podľa STN EN ISO 22301 (ISO 22301:2012).

Tieto manažérske systémy tvoria integrovaný manažérsky systém (ďalej len IMS).

Spoločnosť zaviedla a začala používať systém manažérstva environmentu v roku 2006 a v tom istom roku získala prvý certifikát podľa normy ISO 14001: 2004. Následne každé tri roky bol uskutočnený certifikačný environmentálny audit podľa platných certifikačných noriem. V roku 2018 bol spoločnosti udelený certifikát podľa normy ISO 14001:2015 certifikačnou spoločnosťou QSCert spol. s r. o.

Vrcholový manažment spoločnosti vníma zavedenie, udržiavanie a zlepšovanie systému manažérstva environmentu za významné strategické rozhodnutie, ktoré prispieva k neustálemu zlepšovaniu environmentálneho správania spoločnosti. Zavedený integrovaný manažérsky systém s osvojeným procesným prístupom, strategickým plánovaním, riadením rizík, vykonávaním interných a externých auditov, preskúmaním manažmentom umožňuje plniť politiku spoločnosti a trvalo zlepšovať vhodnosť, primeranosť a efektívnosť manažérskych systémov, a teda aj systému manažérstva environmentu. Plnenie požiadaviek stanovených v nariadeniach pre začlenenie spoločnosti do schémy EMAS predstavuje nové možnosti pre vylepšenie environmentálneho správania spoločnosti s aktívnou účasťou pracovníkov a prístupom verejnosti k informáciám o environmentálnom správaní spoločnosti.

Politika spoločnosti, referencie, fotodokumentácia zrealizovaných stavieb, strojové vybavenie udelené certifikáty manažérskych systémov, ocenenia od zákazníkov sú dostupné na webovej stránke spoločnosti www.arprog.sk.

1.2 Rozsah registrácie v schéme EMAS

Spoločnosť pôsobí v oblasti stavebníctva viac ako dvadsaťtri rokov a realizuje:

- pozemné stavby: obytné a neobytné budovy, napr. bytové domy, budovy občianskej vybavenosti, zdravotnícke zariadenia, rekreačné zariadenia, budovy pre výrobu a služby, školy, atď.;
- inžinierske stavby: vodohospodárske stavby, napr. dažďové kanalizácie, splaškové kanalizácie, vodovody, vodojemy, vodné nádrže;
- cestné stavby: komunikácie, cesty, chodníky;
- stavby na ochranu pred povodňami, napr. úpravy koryta potokov a riek.

Registrácia v schéme EMAS sa vzťahuje na nasledujúce činnosti:

<u>Názov činnosti</u>	<u>Kód činnosti NACE:</u>
Výstavba obytných a neobytných budov	41.20
Výstavba ciest a diaľnic	42.11
Výstavba rozvodov pre plyn a kvapaliny	42.21
Výstavba elektrických a telekomunikačných sietí	42.22
Výstavba vodných diel	42.91
Výstavba ostatných inžinierskych stavieb i n.	42.99
Demolácie	43.11
Zemné práce	43.12
Elektrická inštalácia	43.21
Inštalácia kanalizačných výhrevných a klimatizačných zariadení	43.22
Ostatná stavebná inštalácia	43.29
Omietkarské práce	43.31
Stolárske práce	43.32
Obkladanie stien a kladenie dlážkových krytín	43.33
Maľovanie a zasklievanie	43.34
Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce	43.39
Pokrývačské práce	43.91
Ostatné špecializované stavebné práce i n.	43.99

1.3 Procesný prístup

Vytvorenie, zdokumentovanie, zavedenie a udržiavanie integrovaného manažérskeho systému poskytuje dôveru zákazníkom o spôsobilosti procesov, kvalite produktov a prispieva k zlepšovaniu environmentálneho správania.

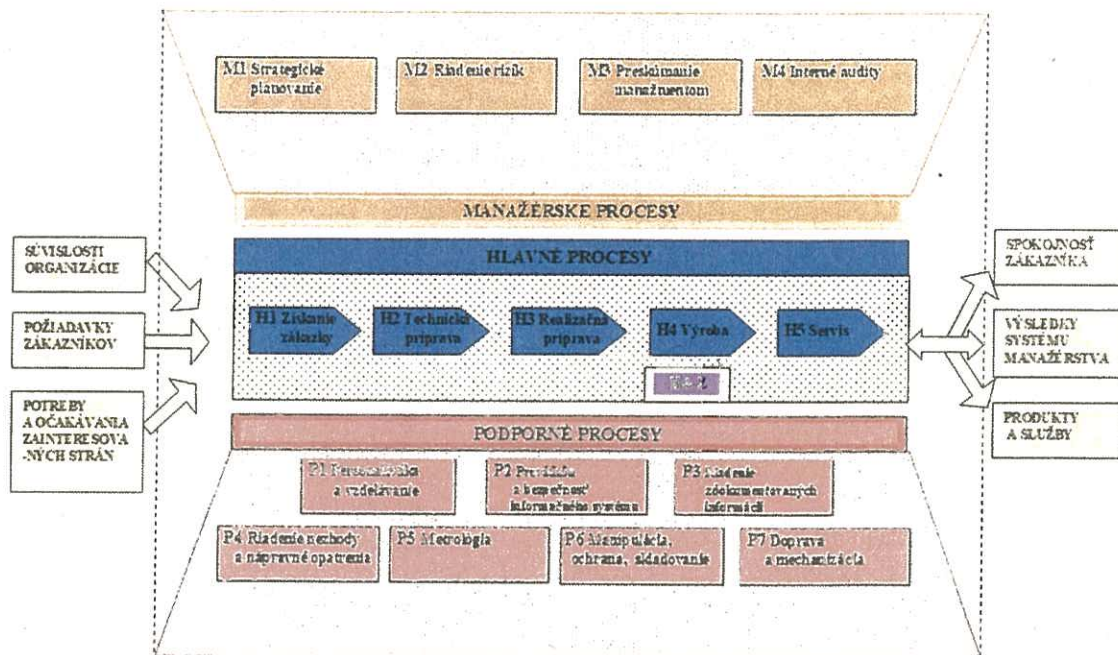
Uplatňovaním implementovaných manažérskych systémov sú analyzované a dôsledne plnené požiadavky zainteresovaných strán, definované procesy a tieto procesy sú udržiavané pod kontrolou, t. j. sú:

- určené požadované vstupy a očakávané výstupy z týchto procesov,
- určené postupnosti a interakcie definovaných procesov;
- zvládané riziká a príležitosti;

- stanovené kritéria a metódy efektívneho prevádzkovania a riadenia procesov;
- pridelené zodpovednosti a právomoci pre procesy;
- zaistené dostupné informácie a zdroje na zabezpečenie prevádzky a monitorovanie procesov;
- monitorované, merané a analyzované procesy;
- implementované potrebné zmeny na dosiahnutie požadovaných výsledkov;
- zlepšované procesy a IMS.

Vrcholový manažment spoločnosti identifikoval procesy manažerských systémov na manažérske, hlavné a podporné, čo je znázornené v *Mape procesov*.

MAPA PROCESOV

1.4 Realizované stavby a spokojnosť zákazníkov

1.4.1 Zoznam stavieb ukončených v rokoch 2017-2020

Rok 2017

Por. číslo	Zákazník	Názov stavby
1.	Ministerstvo financií SR	Rekonštrukcia relaxačného centra Tatranská Lomnica
2.	Obec Hranovnica	Rekonštrukcia a modernizácia ČOV v obci Hranovnica
3.	Obec Jarabina	Opatrenia na zníženie spotreby energie MŠ Jarabina
4.	Mesto Stará Ľubovňa	Dom kultúry- Rekonštrukcia Stará Ľubovňa
5.	MV SR	OÚ Poprad, klientske centrum - stavebné úpravy

6.	Správa školských zariadení	MŠ Komenského Spišská Nová Ves
7.	Obec Branč	Rozšírenie ČOV Branč
8.	Obec Liptovská Teplička	Dobudovanie ČOV v obci L. Teplička
9.	Obec Liptovská Teplička	Úprava potoka Teplička - III. Etapa
10.	Obec Liptovská Teplička	Rozšírenie vodovodu
11.	Obec Liptovská Teplička	Dobudovanie splaškovej kanalizácie
12.	Obec Huncovce	Kanalizácia Huncovce
13.	Obec Huncovce	Rekonštrukcia miest. komunikácie ul. Tatranská
14.	Obec Huncovce	Rekonštrukcia miest. komunikácie ul. Riečna
15.	Obec Šumiac	Kanalizácia Šumiac
16.	Obec Veľká Lomnica	Splašková kanalizácia Jilemnického ul.-prípojky
17.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Dobudovanie vodovodu a vodojemu Šuňava
18.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Rekonštrukcia vodovodu Levoča ul. Štúrova
19.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Spišská Belá vodovod- rekonštrukcia
20.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Rudňany - rekonštrukcia kanalizácie
21.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Vrbov- Kežmarok, kanalizácia
22.	Obec Dravce	Kanalizácia Dravce
23.	Obec Podhorany	Podhorany- kanalizácia
24.	Obec Branč	Branč- Kanalizačná sieť
25.	Obec Kladzany	Protipovodňové opatrenia

Rok 2018

Por. číslo	Zákazník	Názov stavby
1.	Obec Veľká Lomnica	Rozšírenie kapacity predšk. zariadenia v obci Veľká Lomnica
2.	SOŠT Poprad	SOŠT Kukučínova- prestavba internátu, Poprad
3.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Zníženie energetickej náročnosti prevádzkovej budovy PVS, a. s. Poprad- I. etapa
4.	Národná banka Slovenska	Úprava areálu vo VÚZ Bystrine
5.	Obec Nová Lesná	Zateplenie objektu obecného úradu v Novej Lesnej
6.	Obec Hybe	Stavebné úpravy, prístavba a nadstavba hasič. zbrojnice, Hybe
7.	Národný ústav detskej TaRCH	Rekonštrukcia stravovacej prevádzky- Šrobárov ústav, Dolný Smokovec
8.	Obec Levoča	MŠ Levoča, G. Haina 35- zníženie energetickej náročnosti verejných budov
9.	Obec Toporec	Prístavba telocvične ZŠ Toporec
10.	Obec Šuňava	Zvýšenie energetickej účinnosti objektu AB obce Šuňava
11.	Obec Spišský Štvrtok	Kanalizácia a vodovod v obci Spišský Štvrtok
12.	Obec Hliník	Rozšírenie vodovodu v Ľubotíne do osady Hliník
13.	Mesto Spišské Podhradie	Zberný dvor Spišské Podhradie
14.	Obec Jablonov	Revitalizácia programu spoločných opatrení v obci Jablonov
15.	Obec Veľká Lomnica	Veľká Lomnica- Splašková kanalizácia na Jilemnického ul.-kanalizačné prípojky

16.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Tatranská Kotlina- Obnova kanalizácie a vodovodu
17.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Spišská Belá - obnova vodovodu ulica Ladislava Novomeského

Rok 2019

Por. číslo	Zákazník	Názov stavby
1.	Obec Markušovce	ČOV a kanalizácia Markušovce- III. etapa
2.	PSK Prešov	Poprad - obchodná akadémia zníženie energetickej náročnosti
3.	SOŠ remesiel a služieb, PP	Stredná odborná škola - stavebné úpravy
4.	Baliarne obchodu, a. s. Poprad	Baliarne obchodu, a. s. Poprad - úprava interiéru
5.	Obec Ždiar	Zníženie energetickej náročnosti budovy MŠ obec Ždiar
6.	Obec Spišský Štvrtok	Zníženie energetickej náročnosti MŠ v Spišskom Štvrtku
7.	Obec Pohorelá	Prestavba viacúčelovej administratívnej budovy obec Pohorelá
8.	Obec Hlinné	Zvýšenie energetickej účinnosti budovy OcÚ a KD Hlinné
9.	Mesto Poprad	Prístavba a prestavba objektu MŠ na Tranovskeho ul. Poprad-Veľká
10.	Obec Plaveč	Rekonštrukcia obecného domu - Plaveč
11.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Vodovod Domaňovce
12.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Prestavba Námestia Majstra Pavla v Levoči - II. etapa,
13.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Technická infraštruktúra Levoča- Levočská Dolina SO 02 Vodovod, vodovodné prípojky
14.	Obec Torysky	Rozšírenie verejného vodovodu Torysky
15.	Obec Dúbrava	Obecná kanalizácia a ČOV Dúbrava
16.	Obec Klčov	Vodovod a kanalizácia Klčov
17.	TIRAXIM, s. r. o. Bratislava	Rekonštr. a prestavba internátu s. č. 263 na bytový dom Svit

Rok 2020

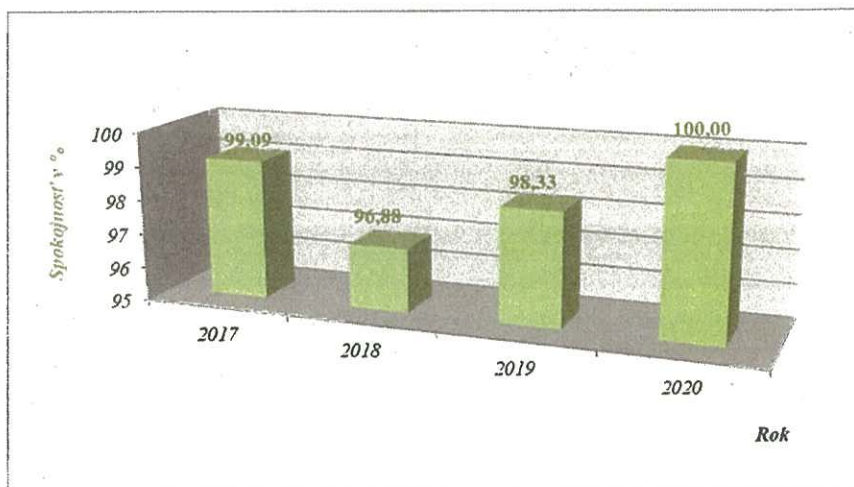
Por. číslo	Zákazník	Názov stavby
1.	Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s.	Aglomerácia Podbrezová – Kanalizácia a ČOV
2.	Obec Jovice	Realizácia obecnej kanalizácie, I. etapa, II. etapa, Kanalizácia Jovice- kanalizačné prípojky
3.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Prívod vody Podhorany- Toporec, napojenie na Belanský skupinový vodovod
4.	Obec Nové sady	Nové sady, časť Kotrbál a Ceroviny- rozšírenie vodovodu
5.	Ľubovnianske regionálne združenie miest a obcí Stará Ľubovňa	Nový turistický produkt – časť transeurópskej cyklotrasy Euro Velo 11- Prešov- Muszyna- Mníšek nad Popradom PLSK.01.01.00-12-0111/17
6.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Bijacovce - Obnova prívodného vodovodného potrubia
7.	Lesy mesta Spišská Belá	Rekonštrukcia lesnej cesty Čierny potok

8.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.	Levoča - IBV Krupný jarok- I. etapa SO-03.01 Vodovod, SO-04.01 Kanalizácia splašková
9.	Mesto Levoča	Levoča -IBV Krupný jarok- I. etapa SO-05 – Kanalizácia dažďová
10.	Obec Jakubovany	Zníženie energetickej náročnosti materskej školy v obci Jakubovany
11.	Obec Vysoké Tatry	Nájomné bytové domy D-Jeľša a E-Osika Tatranská Lomnica
12.	Obec Hlinné	Komunitné centrum Hlinné
13.	MIF, s. r. o. Batizovce	Zvýšenie energetickej efektívnosti spoločnosti MIF, s. r. o.
14.	Národná banka Slovenska, Bratislava	Zateplenie expozitúry NBS v Poprade
15.	Obec Vyšné Repaše	Obec Vyšné Repaše

1.4.2 Spokojnosť zákazníkov stavieb ukončených v rokoch 2017-2020

Monitorovanie spokojnosti zákazníkov spoločnosť uskutočňuje formou dotazníkov v prvom štvrtroku kalendárneho roka za stavby ukončené v predchádzajúcom roku. Zákazníci hodnotia spokojnosť a kvalitu zrealizovaných stavieb položenými otázkami. Súčasne môžu navrhnúť možnosti zlepšenia alebo ďalšej spolupráce. Okrem dotazníkovej formy sa získavajú informácie o spokojnosti zákazníkov aj osobným rozhovorom so zákazníkom, napr. počas kontrolných dní, pri odovzdaní a prevzatí stavebného diela, počas reklamačného konania.

Výsledky spokojnosti zákazníkov v rokoch 2017 -2020 sú znázornené graficky.

Z grafických údajov je zrejme, že spokojnosť zákazníkov realizovaných stavieb v rokoch 2017 -2020 neklesla pod 96 %.

1.4.3 Zoznam stavieb realizovaných v roku 2021

r. číslo	Zákazník	Názov stavby	Začiatok stavby	Ukončenie stavby
1.	Nemocnica AGEL Levoča a. s.	Pracovisko centrálného príjmu Levoča	10.07.2019	28.02.2021
2.	Obec Ľubotín	Kanalizácia a ČOV Ľubotín I. a II. etapa	04.05.2020	04.05.2021
3.	Mesto Levoča	Parkovisko pri Hradobnej priekope Levoča	06.07.2020	31.03.2021
4.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. Poprad	Vodojem Ždiar	03.08.2020	03.08.2021
5.	Mesto Levoča	Výstavba dvoch nájomných bytových domov v Levoči	06.08.2020	06.02.2022
6.	Obec Krásnohorské Podhradie	Komunitným centrom za zlepšenie medziludských vzťahov v obci Krásnohorské Podhradie	18.01.2021	18.08.2021
7.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. Poprad	SO 06.04.1 Domaňovce-výstavba novej rozvodnej siete-III. etapa	05.03.2021	30.06.2021
8.	Obec Kluknava	Kluknava - vodovod, II. etapa rozšírenie	15.03.2021	11.06.2021
9.	Mesto Vysoké Tatry	Príprava a vybudovanie cyklistického chodníka na trase Tatranská Lomnica- Tatranská Kotlina	16.04.2021	16.4.2022
10.	Obec Hôrka	Zvýšenie energetickej účinnosti objektu ZŠ Hôrka a ZŠ Hôrka – prístavba šatní	06.7.2021	06.07.2022
11.	Obec Terňa	Terňa- vodovod, rozšírenie vodovodu	15.07.2021	15.07.2022
12.	Mesto Spišské Vlachy	Novostavba materskej školy v meste Spišské Vlachy	16.07.2021	16.7.2023
13.	Mesto Levoča	Krupný jarok IBV – I. etapa	29.07.2021	25.09.2021
14.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. Poprad	Spišské Podhradie, ul. Vodný rad- obnova vodovodu	30.07.2021	30.09.2021
15.	Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. Poprad	Spišské Podhradie, sídl. Hrad- obnova vodovodu	30.07.2021	30.09.2021
16.	Obec Gánovce	Rekonštrukcia a zateplenie hasičskej zbrojnice Gánovce	06.09.2021	31.10.2021

2. Environmentálna politika, štruktúra spoločnosti, vzdelávanie

2.1 Politika spoločnosti

ARPROG, akciová spoločnosť Poprad má svoje zámery a smer pôsobenia v oblasti kvality, environmentu, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, kvality vo zváraní, plynulého podnikania a protikorupčnej politiky deklarované v *Politike spoločnosti*, ktorej súčasťou je aj environmentálna politika.

Vrcholový manažment spoločnosti sa zaväzuje:

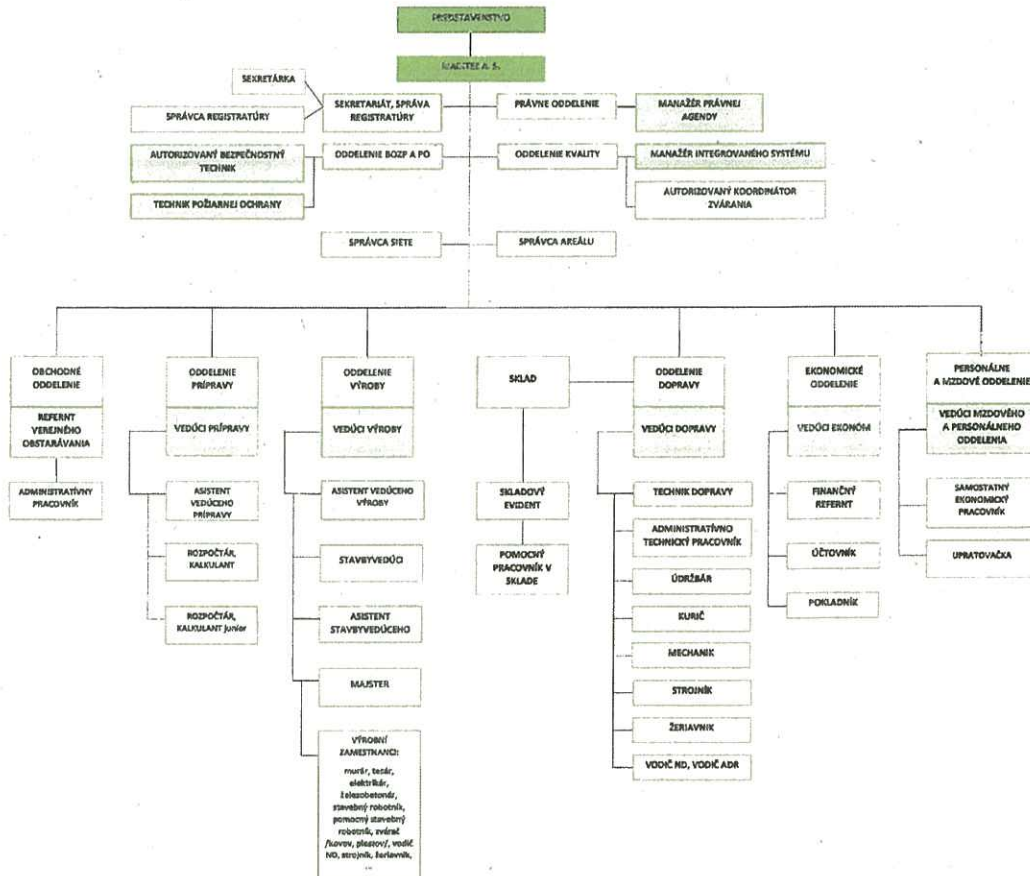
- Plniť potreby a očakávania zákazníkov a ďalších zainteresovaných strán kvalítne vykonanou prácou. Získať a udržať si ich dôveru splnením aplikovateľných požiadaviek predpisov a regulačných požiadaviek.
- Zlepšovať celkovú výkonnosť spoločnosti a zamerať sa na jej rozvoj do budúcnosti.
- Pochopiť potreby a očakávania zainteresovaných strán, vytvárať vzájomne výhodné vzťahy s dodávateľmi, a tým umocniť schopnosť realizovať požadované produkty.
- Zabezpečiť informovanosť o systéme manažérstva kvality, systéme kvality vo zváraní, systéme environmentálneho manažérstva, systéme manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, systéme plynulého podnikania a systéme proti korupcii na všetkých úrovniach riadenia.
- Identifikovať a sprístupniť zdroje na udržiavanie a zlepšovanie implementovaných manažérskych systémov spoločnosti a systému kvality vo zváraní.
- Aplikovať procesný prístup v riadení spoločnosti.
- Plánovať a implementovať procesy manažérskych systémov s aplikáciou uvažovania založeného na riziku.
- Monitorovať a merať procesy, produkty, spokojnosť zákazníka.
- Trvale zlepšovať implementované manažérske systémy.
- Plniť požiadavky noriem v zadanom obsahu a rozsahu v oblasti zvárania plastov a kovov.
- Chrániť životné prostredie, zabezpečovať prevenciu znečisťovania životného prostredia, chrániť prírodné prostredie pred poškodením a zhoršovaním stavu, ktoré vyplýva zo stavebnej činnosti.
- Dodržiavať príslušné právne a iné požiadavky v nadväznosti na environmentálne aspekty.
- Určiť záväzné environmentálne požiadavky a hodnotiť ich plnenie.
- Sústavne zlepšovať systém manažérstva environmentu a zlepšovať environmentálne správanie.
- V pravidelných intervaloch určovať a preskúmať environmentálne ciele.
- Sprístupniť verejnosti informácie o environmentálnom správaní na webovej stránke spoločnosti.
- Posilňovať vedomie spoluzodpovednosti zamestnancov za ochranu vlastného zdravia a ich spoluprácu pri zvyšovaní úrovne bezpečnosti práce.
- Znížiť na minimum pravdepodobnosť ohrozenia alebo poškodenia ľudského zdravia na všetkých pracoviskách a stavbách spoločnosti riadením identifikovaných rizík.

- Monitorovať nebezpečenstvá, trvale zvyšovať úroveň ochrany zdravia svojich zamestnancov, dodržiavať aktuálne právne predpisy a iné požiadavky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
- Implementovať, udržiavať a zlepšovať plynulosť podnikania.
- Identifikovať potenciálne ohrozenia a vplyvy z týchto ohrození na podnikateľské operácie, budovať prevádzkovú pružnosť so spôsobilosťou efektívnej reakcie.
- Zakazovať korupciu a realizovať opatrenia na zakázanie a predchádzanie korupcie.
- Zisťovať, oznamovať a riešiť všetky prípady korupcie, ktoré sa vyskytnú.
- Dodržiavať právne predpisy proti korupcii týkajúce sa spoločnosti.
- Prostredníctvom manažéra integrovaného systému poskytovať poradenstvo a usmernenie pracovníkov v oblasti systému manažerstva proti korupcii a v otázkach súvisiacich s korupciou, ktorý má stanovené právomoci a zodpovednosti za udržiavanie a rozvoj systému manažerstva proti korupcii, plní úlohu nezávislej osoby pre tento systém.
- V prípade porušenia politiky proti korupcii vyvodíť dôsledky voči zodpovedným pracovníkom.
- Povzbudzovať pracovníkov k nahláseniu korupcie a znižovať ich strach z represálií a uisťovať ich o zachovaní mlčanlivosti o totožnosti osoby, ktorá podala podnet.
- Požadovať protikorupčné správanie aj od dodávateľov a obchodných partnerov.
- Presadzovať zodpovednosť riadiacich pracovníkov za uplatňovanie politiky proti korupcii a za udržiavanie a zlepšovanie systému manažerstva proti korupcii.

S politikou spoločnosti sú oboznámení všetci zamestnanci formou interného školenia a je vhodným spôsobom zverejnená a dostupná na web stránke spoločnosti (www.arprog.sk), siete kvalita (K:) a v priestoroch administratívnej budovy spoločnosti.

2.2 Riadiaca štruktúra

Orgánmi spoločnosti sú valné zhromaždenie, predstavenstvo a dozorná rada. Ich právomoci upravujú stanovy. Zodpovednosti a právomoci zamestnancov spoločnosti sú určené v popisoch pracovných činností a v dokumentácii manažérskych systémov. Základné vzťahy medzi jednotlivými oddeleniami a zamestnancami spoločnosti sú znázornené v *organizačnej štruktúre*. Jednotlivé funkčné miesta plnia úlohy vyplývajúce zo zavedených manažérskych systémov v rámci svojej stanovenej pracovnej činnosti a ich koordinácia je zabezpečená výkonom funkcie manažéra integrovaného systému.

Manažér integrovaného systému je zodpovedný za implementáciu a zlepšovanie IMS. Zodpovednosti a právomoci manažéra integrovaného systému sú určené v jeho popise pracovných činností a v dokumentácii IMS. Zároveň je menovaný ako zodpovedná osoba za zabezpečenie súladu systému manažerstva environmentu s požiadavkami pre registráciu v schéme EMAS.

2.3 Vzdelávanie pracovníkov a ich zapojenie do schémy EMAS

Plánovanie a zabezpečenie prípravy pracovníkov na získanie vedomostí a zručností pre výkon práce v požadovanej kvalite sa uskutočňuje v súlade s internou smernicou *Personalistika*. Plán školení vypracuje pracovníčka personálneho oddelenia do 15. decembra bežného roka na uskutočnenie školení v nasledujúcom roku na základe požiadaviek vedúcich oddelení. Plán školení obsahuje odborné školenia súvisiace s pracovným zaradením, školenia BOZP a tiež školenia implementovaných manažérskych systémov.

Zapojenie pracovníkov do schémy EMAS je spojené s prehodnotením prístupu každého pracovníka k ochrane životného prostredia. Vedúci oddelení v spolupráci s manažérom

integrovaného systému usmerňujú im podriadených pracovníkov plniť požiadavky environmentálnej politiky a relevantných environmentálnych cieľov, dodržiavať právne predpisy, vydanú internú dokumentáciu systému manažérstva environmentu.

Pracovníci stavieb (stavbyvedúci, asistenti stavbyvedúcich, majstri, vodiči, strojníci, robotníci) sú zodpovední pri stavebných prácach za dodržiavanie pracovných postupov so zameraním aj na ochranu životného prostredia, napr. :

- znižovanie stavebnej hlučnosti a vibrácií - limitovaním času nasadenia stavebných mechanizmov, udržiavaním motorov, ale i ostatných častí stroja v požadovanom technickom stave, správnu voľbou a vyťažením stavebných strojov a dopravných prostriedkov, zamedzením strojom chodu na prázdno, atď.;
- znižovanie prašnosti - zvlhčovaním a kropením prašných materiálov, zakrývaním prašných materiálov fóliami, podľa možnosti ohradením celého staveniska kompaktným dostatočne vysokým oplotením, urýchlým odvozom sypkých materiálov po skončení prác, optimálnym návrhom deštrukcie pri búracích prácach a umiestnením igelitových fólií pred búrané objekty;
- zabezpečenie čistoty verejných priestranstiev a komunikácií - pred výjazdom zo staveniska vodiči a strojníci očistia vozidlá a stroje, v prípade znečistenia verejných priestranstiev a komunikácií ich vyčistia a uvedú do pôvodného stavu;
- dodržiavanie časového obmedzenia prác podľa podmienok príslušných úradov a pod.

Spoločnosť je zapojená do duálneho vzdelávania s cieľom poskytnúť študentom prax a po ukončení školy pracovné miesto v našej spoločnosti. Okrem získania zručnosti a pracovných návykov sú títo mladí ľudia vedení k zodpovednému správaniu sa k životnému prostrediu.

3. Environmentálne aspekty

3.1 Identifikácia a hodnotenie významnosti aspektov

Manažér integrovaného systému v spolupráci s vlastníkami procesov vykonáva analýzu procesov, vyberie a charakterizuje environmentálne aspekty procesov s relevantnými vplyvmi na životné prostredie. Analýza sa vykonáva priebežne pri zmene už existujúcich činností, technológií, pri zmene právnych a iných požiadaviek, ktoré sa spoločnosť zaviazala plniť, minimálne však 1x ročne. Pri určovaní významnosti environmentálnych vplyvov sa uvažuje o možných dopadoch činnosti, produktu alebo služby na kvalitu environmentu.

Pri určovaní významnosti environmentálnych vplyvov sa vychádza z hodnotiacich kritérií:

- **rozsah vplyvu:** 1- minimálny, 2- málo významný, 3- významný, 4- veľmi významný
- **závažnosť vplyvu:** 1- minimálna, 2- možné ohrozenie, 3- ohrozujúca, 4- nežiaduca
- **pravdepodobnosť výskytu:** 1- žiadna, 2- málo pravdepodobná, 3- pravdepodobná, 4- istý výskyt
- **doba trvania vplyvu:** 1- krátkodobá, 2- strednodobá, 3- dlhodobá, 4- trvalá

- **právne a iné požiadavky:** definované v *Registri právnych a iných požiadaviek-environment*

Hodnotenie: predstavuje súčet vplyvov a pravdepodobnosti výskytu.

Environmentálne aspekty z hľadiska ich environmentálnych vplyvov sú zaradené do štyroch stupňov významnosti:

VV – veľmi významné environmentálne aspekty (musia byť stanovené environmentálne ciele a *Program EMS*),

súčet hodnôt je väčší, resp. nanajvýš rovný 13, resp. aspoň 2 kritériá majú hodnotu 4.

V – významné environmentálne aspekty (musia byť stanovené environmentálne ciele a *Program EMS*),

súčet hodnôt je väčší, resp. nanajvýš rovný 11, resp. aspoň 1 kritérium má hodnotu 4.

N – nevýznamné environmentálne aspekty (je potrebné sledovať priebežne v procesoch a dodržiavať vydané pracovné postupy s opatreniami pre ochranu životného prostredia aj v súvislosti s možnou zmenou právnych a iných požiadaviek, môžu byť zadané opatrenia v *Programe EMS*),

súčet hodnôt nepresahuje 10, resp. žiadne kritérium nemá hodnotu 4.

P – pozitívny vplyv - zlepšuje okolité životné prostredie.

Na základe analýzy a hodnotenia environmentálnych aspektov ARPROG, akciová spoločnosť Poprad má vypracovaný *Register environmentálnych aspektov a vplyvov*. Identifikácie a hodnotenia sa zúčastnili: manažér integrovaného systému, vedúci prípravy, vedúci výroby a vedúci dopravy. Register obsahuje 7 významných environmentálnych aspektov, na ktoré sú zadané environmentálne ciele a prijaté opatrenia na ich splnenie. Nevýznamné aspekty sú riešené priebežne v procesoch. Spoločnosť je zameraná na zníženie významnosti významných environmentálnych aspektov, a to na základe splnenia prijatých environmentálnych cieľov a programov. Jedná sa o environmentálne aspekty, ktoré sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

3.2 Priame environmentálne aspekty

Priame environmentálne aspekty sú tie aspekty, ktoré spoločnosť priamo riadi a súvisia s činnosťami spoločnosti aj s rizikami environmentálnych havárií:

- emisie do ovzdušia,
- vypúšťanie do vody (vrátane prenikania do podzemných vôd),
- využívanie a kontaminácia pôdy,
- produkcia, recyklácia, opätovné použitie, preprava a zneškodnenie odpadov,
- využívanie energie, prírodných zdrojov, surovín,
- používanie prísad a pomocných látok, polotovarov,
- hluk, vibrácie, prach, apod.

Významné priame environmentálne aspekty a ich naviazanie na environmentálne ciele sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

<i>Proces H4 Výroba: realizácia stavieb - demolačné a stavebné práce</i>								
<i>Environmentálny aspekt</i>	<i>Environmentálny vplyv</i>	<i>Rozsah vplyvu</i>	<i>Závažnosť vplyvu</i>	<i>Pravdepodobnosť výskytu</i>	<i>Doba trvania vplyvu</i>	<i>Právne požiadavky</i>	<i>Hodnotenie</i>	<i>Stupeň významnosti</i>
Vznik stavebných odpadov (betón, tehly, asfalty, drevo, izolačné materiály, zemina, atď.)	Zaťaženie životného prostredia	3	2	4	3	-Zákon. 79/2015 Z. z. -Vyhláška 371/2015 Z.z. -Vyhláška 365/2015 Z. z. -Vyhláška 366/2015 Z. z.	12	V
Cieľ č. 1: Z celkového množstva vzniknutého stavebného a demolačného odpadu minimálne 80 % hmotnosti vzniknutého odpadu opätovne použiť, zabezpečiť zhodnotenie a recyklovanie odpadu (s výnimkou odpadu 17 0504).								

<i>Proces H5 Servis : zrealizované stavby</i>									
<i>Environmentálny aspekt</i>	<i>Environmentálny vplyv</i>	<i>Rozsah vplyvu</i>	<i>Závažnosť vplyvu</i>	<i>Pravdepodobnosť výskytu</i>	<i>Doba trvania vplyvu</i>	<i>Právne požiadavky</i>	<i>Hodnotenie</i>	<i>Stupeň významnosti</i>	
Zaberanie pôdy a zelených plôch	Zaťaženie životného prostredia	3	2	3	3	- Zákon č. 17/1992 Z. z. -Zákon č. 543/2002 Z. z.	11	V	
Požítivny vplyv		Zlepšenie ŽP výsadbou zelene a terénnymi úpravami							P
Spoločnosť nevie ovplyvniť zaberanie pôdy zrealizovanou stavbou.									

<i>Proces P6 Manipulácia, ochrana, skladovanie: sklad nebezpečného odpadu</i>								
<i>Environmentálny aspekt</i>	<i>Environmentálny vplyv</i>	<i>Rozsah vplyvu</i>	<i>Závažnosť vplyvu</i>	<i>Pravdepodobnosť výskytu</i>	<i>Doba trvania vplyvu</i>	<i>Právne požiadavky</i>	<i>Hodnotenie</i>	<i>Stupeň významnosti</i>
Vznik nebezpečných odpadov (oleje, olejové filtre, olovené batérie, obaly z nebezpečných látok, atď.)	Zaťaženie životného prostredia	4	2	2	1	--Zákon č. 79/2015 Z. z. -Vyhláška č. 371/2015 Z.z. -Vyhláška č. 365/2015 Z. z. -Vyhláška č. 366/2015 Z. z. Zákon č. 67/2010 Z. z.	9	V
Cieľ č. 2: V maximálnej možnej miere zabezpečiť zhodnotenie nebezpečného odpadu.								

Proces P7 Doprava a mechanizácia: používanie strojov, nákladnej a osobnej dopravy								
Environmentálny aspekt	Environmentálny vplyv	Rozsah vplyvu	Závažnosť vplyvu	Pravdepodob. výskytu	Doba trvania vplyvu	Právne požiadavky	Hodnotenie	Stupeň významnosti
Spotreba PHM	Vyčerpávanie prírodných zdrojov	3	2	3	3	-Zákon č. 17/1992 Z. z.	11	V
Znečisťovania ovzdušia emisiami	Zaťaženie životného prostredia	4	2	3	2	-Zákon 106/2018 Z. z. -Zákon. 137/2010 Z. z. -Vyhláška 410/2012 Z. z.	11	V
Cieľ č. 3: Znížiť spotrebu PHM k vlastným výkonom o 10% v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Cieľ č. 4: Znížiť emisie CO₂ do ovzdušia o 5% v porovnaní s predchádzajúcim rokom.								

Havarijné stavy: Cisterna PHM								
Environmentálny aspekt	Environmentálny vplyv	Rozsah vplyvu	Závažnosť vplyvu	Pravdepodob. výskytu	Doba trvania vplyvu	Právne požiadavky	Hodnotenie	Stupeň významnosti
Vznik požiaru pri čerpaní PHM	Zaťaženie životného prostredia	4	3	2	1	-Zákon č. 137/2010 Z. z. -Zákon č. 364/2004 Z. z. -Zákon č. 359/2007 Z. z.	10	V
Únik PHM pri čerpaní PHM	Kontaminácia pôdy	4	2	3	1	-Zákon č. 364/2004 Z. z.	10	V
Cieľ č. 5: Predchádzať vzniku havarijných stavov dôsledným dodržiavaním predpisov pre bezpečný priebeh nakládky, vykládky a prepravy PHM podľa ADR.								

3.3 Nepriame environmentálne aspekty

Nepriame environmentálne aspekty spoločnosti vznikajú pri vzájomnej integrácii s tretími stranami:

- environmentálne správanie zmluvných partnerov, napr. dodávateľov výrobkov, procesov, služieb;
- environmentálne správanie podnájomníkov v areáli spoločnosti.

Požiadavky na environmentálne správanie zmluvných partnerov má spoločnosť zadané v zmluvách so zainteresovanými stranami. Dodržiavanie podmienok uvedených v dodávateľských zmluvách na stavbách preverujú priebežne zodpovední pracovníci

(stavbyvedúci, asistent stavbyvedúceho, majster). Podnájomníci sú preverovaní externými auditmi zameranými na dodržiavanie právnych predpisov súvisiacich s ochranou životného prostredia, ktoré vykonáva manažér integrovaného systému.

Významné nepriame environmentálne aspekty a ich naviazanie na environmentálne ciele sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

<i>Proces H4 Výroba : realizácia stavieb – dodávatelia špeciálnych prác, napr. búracie práce s azbestovými materiálmi, natieračské práce a pod.</i>								
Environmentálny aspekt	Environmentálny vplyv	Rozsah vplyvu	Závažnosť vplyvu	Pravdepodobnosť výskytu	Doba trvania vplyvu	Právne požiadavky	Hodnotenie	Stupeň významnosti
Vznik nebezpečných odpadov (obaly z nebezpečných látok, zvyšky nebezpečných látok)	Zaťaženie životného prostredia	2	2	4	2	-Zákon č. 253/2006 -Zákon č. 79/2015 Z. z. -Vyhláška č. 371/2015 Z. z. -Vyhláška č. 365/2015 Z. z. -Vyhláška č. 366/2015 Z. z. Zákon č. 67/2010 Z. z.	10	V
Cieľ č. 6: Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u dodávateľov špeciálnych prác v procese výroby.								

<i>Podnájomníci v areáli : servisy motorových vozidiel</i>								
Environmentálny aspekt	Environmentálny vplyv	Rozsah vplyvu	Závažnosť vplyvu	Pravdepodobnosť výskytu	Doba trvania vplyvu	Právne požiadavky	Hodnotenie	Stupeň významnosti
Vznik nebezpečných odpadov (oleje, olejové filtre, olovené batérie, atď.)	Zaťaženie životného prostredia	4	2	3	1	--Zákon č. 79/2015 Z. z. -Vyhláška č. 371/2015 Z. z. -Vyhláška č. 365/2015 Z. z. -Vyhláška č. 366/2015 Z. z. Zákon č. 67/2010 Z. z.	11	V
Cieľ č. 7: Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u podnájomníkov v areáli.								

4. Environmentálne ciele

Environmentálne ciele sú vypracované v súlade s politikou spoločnosť, sú navrhnuté vrcholovým manažmentom a vedúcimi oddelení a sú predkladané na posúdenie a schválenie formou riadeného dokumentu. Sú zamerané na environmentálne správanie spoločnosti so zreteľom na priame a nepriame environmentálne aspekty.

4.1 Dlhodobé environmentálne ciele

Dlhodobé environmentálne ciele má spoločnosť stanovené na obdobie 2020 až 2023. Ich priebežné plnenie bude preverované jedenkrát ročne.

- **Plnením prijatých opatrení v krátkodobých environmentálnych cieľoch minimalizovať negatívny environmentálny vplyv činností spoločnosti na životné prostredie.**

O.1 Preveriť plnenie krátkodobých environmentálnych cieľov zamerané na dodržiavanie právnych, iných požiadaviek a všeobecne záväzných požiadaviek a uplatňovanie v praxi vydanej internej dokumentácie systému environmentálneho manažérstva.

Termín: august 2021, august 2022, august 2023

Zodpovední: interní audítori

O.2 Aktualizovať krátkodobé environmentálne ciele podľa výsledkov environmentálnych ukazovateľov a kvalitatívnych informácií (minimálne 1x ročne).

Termín: marec 2021, august 2022, august 2023

Zodpovedný: manažér integrovaného systému

- **Rozvíjať povedomie zamestnancov a zainteresovaných strán o zásadách ochrany životného prostredia.**

O.3 Urobiť preškolenie vedúcich oddelení, stavbyvedúcich, asistentov stavbyvedúcich a majstrov zamerané na systém manažérstva environmentu podľa ISO 14001:2015 a požiadavky nariadení pre schému EMAS.

Termín: január 2021, január 2022, január 2023

Zodpovedný: manažér integrovaného systému

O.4 Komunikovať a usmerňovať dodávateľov stavebných prác pre spoločnosť o zásadách ochrany životného prostredia.

Termín: rok 2020-2023

Zodpovední: vedúci výroby,
manažér integrovaného systému

Plnenie dlhodobých environmentálnych cieľov s termínom splnenia do marca 2021 je nasledovné: cieľ **O.2** bol v marci 2021 splnený, cieľ **O.3** s termínom splnenia január 2021 nebol splnený z dôvodu pandemických opatrení COVID-19 (po uvoľnení opatrení bude stanovený náhradný termín školenia), cieľ **O.4** bol priebežne plnený.

4.2 Krátkodobé environmentálne ciele

Krátkodobé environmentálne ciele sú stanovené na obdobie jedného roka, ich plnenie v priebehu roka je preverované priebežne vlastníckmi procesov a počas interných auditov internými auditormi. Vrcholový manažment je informovaný o výsledkoch plnenia cieľov na poradách a vo *Výročnej správe*.

Program EMS pre splnenie environmentálnych cieľov pre rok 2021 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Environmentálny cieľ		Opatrenie		Zodpovednosť	Predpokl. náklady	Termín
1.	Z celkového množstva vzniknutého stavebného a demolačného odpadu 80 % hmotnosti vzniknutého odpadu opätovne použiť, zabezpečiť zhodnotenie a recyklovanie odpadu (s výnimkou odpadu 17 0504, 17 0506)	1.1	Dôsledne pristupovať k triedeniu stavebných odpadov a odpadov z demolácií priamo na stavbách. Odpady triediť v súlade Katalógom odpadov.	SV, ASV, M	-	denne
		1.2	Minimalizovať odvoz stavebného odpadu na skládky, uprednostniť zber odpadov so zhodnotením.	SV, ASV, M	-	31.12. 2021
		1.3	Zvýšiť používanie stavebných recyklátov (napr. kamenivo) v procese výroby.	SV	-	
2.	V maximálnej miere zabezpečiť zhodnotenie nebezpečného odpadu.	2.1	Minimalizovať odvoz nebezpečných odpadov na skládky, uprednostniť zber nebezpečných odpadov so zhodnotením.	VD, MIS	-	31.10. 2021
3.	Znížiť spotrebu PHM k vlastným výkonom o 10 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom.	3.1	V mesačných intervaloch vykonávať dôsledne kontroly najazdených kilometrov u vozidiel a limitov spotreby PHM u strojov podľa GPS.	VD	-	31.12. 2021
		3.2	Mesačne informovať riaditeľa a. s. o výsledkoch kontrol.	VD		
4.	Znížiť emisie CO₂ do ovzdušia o 5% v porovnaní s predchádzajúcim rokom.	4.1	Vyčleniť zdroje na opravy a nákup nových vozidiel.	R	400 000,-€	31.12. 2021
		4.2	Pri nákupe nových vozidiel klásť dôraz na emisné limity a zakúpiť aj elektromobily.	R, VD		

5.	Predchádzať vzniku havarijných stavov dôsledným dodržiavaním predpisov pre bezpečný priebeh nakládky, vykládky a prepravy PHM podľa ADR.	5.1	Obsluhu cisterny, prevoz a čerpanie PHM zveriť len pracovníkovi, ktorý má platné osvedčenie o školení (vodič ADR).	VD	-	31.12. 2021
		5.2	Zabezpečiť splnenie legislatívnych požiadaviek v oblasti ADR.	VD, vodič ADR		
6.	Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u dodávateľov špeciálnych prác v procese výroby.	6.1	Vykonávať kontroly pri vzniku odpadov u dodávateľa o spôsobe zhromažďovania odpadov.	ASV	-	31.12. 2021
		6.2	Vyžiadať si k fakturácii vykonaných prác doklady o nakladaní s odpadmi.	SV		
7.	Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u podnájomníkov v areáli.	7.1	Vykonať externý audit na nakladanie s odpadmi u podnájomníkov v areáli.	MIS, MPA	-	jún 2021
8.	Minimalizovať spotrebu energií a vody zodpovedným prístupom každého pracovníka.	8.1	Monitorovať a analyzovať údaje o spotrebe vody, plynu, el. energie a výrobe elektrickej energie vo fotovoltaike.	správca areálu	-	mesačne
		8.2	Informovať vrcholový manažment vo <i>Výročnej správe</i> o spotrebe vody a energií a o výrobe elektrickej energie vo fotovoltaike za rok 2021.	MIS		marec 2022
9.	Predchádzať kontaminácii vôd a pôdy obsahom potrubí.	9.1	Vykonávať skúšky tesnosti kanalizačných potrubí podľa platných STN a v súlade s KSPS.	SV	-	31.12. 2021
		9.2	Používať kamerový systém na preverenie kvality prác na kanalizačných potrubíach.	SV	10 000,- €	31.12. 2021

10. Splniť požiadavky pre udržanie registrácie spoločnosti v schéme EMAS.	10.1	Vykonať interné audity podľa plánu interných auditov a preveriť plnenie Nariadenia európskeho parlamentu a rady (ES) č. 221/2009, Nariadenie komisie (EÚ)2017/1505 a Nariadenie komisie (EÚ)2018/2026.	IA	-	apríl 2021
	10.2	Zabezpečiť vykonanie environmentálneho auditu a overenie aktualizovaného environmentálneho vyhlásenia (schéma EMAS) .	MIS	zmluvná cena	apríl 2021
	10.3	Odoslať požadovanú dokumentáciu do SAŽP pre udržanie registrácie v schéme EMAS.	MIS	-	apríl 2021

Použité skratky: SV- stavbyvedúci, ASV- asistent stavbyvedúceho, M- majster, VD- vedúci dopravy, R- riaditeľ, MIS- manažér integrovaného systému, MPA- manažér právnej agendy, IA- interný audítor, STN – slovenská technická norma, ADR –Európska dohoda o medzinárodnej preprave nebezpečného tovaru, KSPS – kontrolný a skúšobný plán stavby, EMS – systém manažérstva environmentu, EMAS- Spoločenstvo pre environmentálne manažérstvo a audit

V roku 2020 spoločnosť prijala na základe identifikovaných a vyhodnotených environmentálnych aspektov 10 krátkodobých environmentálnych cieľov. Šesť environmentálnych cieľov bolo splnených, 2 ciele neboli splnené a 2 ciele boli splnené čiastočne. Stav plnenia cieľov v roku 2020 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Environmentálny cieľ pre rok 2020		Stav plnenia cieľov
1.	Z celkového množstva vzniknutého stavebného a demolačného odpadu 70 % hmotnosti vzniknutého odpadu opätovne použiť, zabezpečiť zhodnotenie a recyklovanie odpadu (s výnimkou odpadu 17 0504, 17 0506).	Z celkového množstva vzniknutého stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou odpadu 17 05 04 a 17 05 06) bolo <u>96,41 %</u> odpadu zhodnoteného. Nepodarilo sa zvýšiť použitie stavebných recyklátov v procese výroby. Čiastočne splnený cieľ.
2.	V maximálne možnej miere zabezpečiť zhodnotenie nebezpečného odpadu.	Z celkového množstva vzniknutého nebezpečného odpadu bolo <u>52,59 %</u> odpadu zhodnoteného. Splnený cieľ.

3.	Znížiť spotrebu PHM k vlastným výkonom o 10% v porovnaní s predchádzajúcim rokom.	Spotreba PHM k vlastným výkonom v roku 2020 stúpila o 21,2 %, čo bolo spôsobené nízkymi vlastnými výkonmi (typ zákaziek, charakter prác, nízke ceny). Nesplnený cieľ.
4.	Znížiť emisie CO ₂ do ovzdušia o 5% v porovnaní s predchádzajúcim rokom.	V roku 2020 bol uskutočnený nákup strojov a vozidiel v hodnote 350 512,- € a bol zakúpený 1 elektromobil ŠKODA CITIGO. V roku 2020 boli znížené emisie CO ₂ do ovzdušia o 28,47 t v porovnaní s rokom 2019, čo predstavuje pokles emisií CO ₂ o 17,6%. Splnený cieľ.
5.	Predchádzať vzniku havarijných stavov dôsledným dodržiavaním predpisov pre bezpečný priebeh nakládky, vykládky a prepravy PHM podľa ADR.	Predpisy podľa ADR boli počas roka 2020 dodržané. Splnený cieľ.
6.	Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u dodávateľov špeciálnych prác v procese výroby.	Pri kontrolách dodávateľov prác nebolo zistené porušenie právnych predpisov odpadového hospodárstva. Splnený cieľ.
7.	Kontrolovať dodržiavanie právnych predpisov odpadového hospodárstva u podnájomníkov v areáli.	Externý audit u podnájomníkov nebol uskutočnený z dôvodu opatrení vydaných v súvislosti s COVID-19. Nesplnený cieľ.
8.	Minimalizovať spotrebu energií a vody zodpovedným prístupom každého pracovníka.	Výsledky z monitorovania spotreby energií v roku 2020 porovnaní s rokom 2019 sú nasledovné: 11% nárast spotreby zemného plynu, 5,5% nárast spotreby vody a 7,1 % nárast spotreby elektrickej energie. Spotreba energie z obnoviteľných zdrojov na pracovníka vzrástla z 1,41 MW na 1,49 MW. Nárast spotreby elektrickej energie a zemného plynu súvisí so zriadením nového pracoviska dielne. Nárast spotreby vody súvisí s opatreniami pre zníženie pandémie COVID-19: zvýšené hygienické opatrenia, dezinfekcia priestorov. Čiastočne splnený cieľ.
9.	Predchádzať kontaminácii vôd a pôdy obsahom potrubí.	Skúšky tesnosti kanalizačných potrubí boli vykonané v súlade s platnými STN a KSPS. Kvalita prác bola preverená kamerovým

		<p>systémom. Náklady v roku 2020 predstavujú <u>9 012,- €</u>.</p> <p>Splnený cieľ.</p>
10.	Zapojiť sa do schémy EMAS a získať registráciu v schéme EMAS	<p>Spoločnosť splnila požiadavky pre registráciu, čo potvrdil environmentálny overovateľ a bola registrovaná v schéme EMAS 26.5.2020. Registračný poplatok bol <u>330,- €</u>.</p> <p>Splnený cieľ.</p>

Nesplnené ciele boli prehodnotené pri tvorbe environmentálnych cieľov pre rok 2021 a zapracované do *Programu EMS* pre rok 2021.

5. Ukazovatele environmentálneho správania a kvalitatívnych informácií

Environmentálne správanie ARPROG, akciová spoločnosť Poprad je možné zhodnotiť na základe hlavných ukazovateľov v oblastiach životného prostredia ako sú energie, materiály, voda, odpad, využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu a emisie a tiež poskytnutím kvalitatívnych informácií.

Každý hlavný ukazovateľ sa skladá z nasledujúcich údajov:

- údaj A: celkový ročný vstup/ výstup v danej oblasti
- údaj B: ročná referenčná hodnota predstavujúca činnosť spoločnosti
- údaj R: pomer medzi údajmi A a B

5.1 Energie

5.1.1 Elektrická energia

Elektrická energia potrebná pre administratívnu činnosť pracovníkov v budove sídla spoločnosti (kancelárie, spoločné priestory) a v jej areáli (dielne, garáže, sklady, kotolňa, osvetlenie areálu, vrátnica) je zabezpečená dodávkou z verejnej siete a tiež výrobou vo vlastnom fotovoltaickom zariadení (fotovoltaické panely). Meranie elektrickej energie je vykonávané na meračoch spotreby elektrickej energie. Činnosti spojené s meraním, sledovaním, vykonávaním kontroly pre oblasť energií v spoločnosti vykonáva správca areálu a na základe informácií o spotrebe elektrickej energie navrhuje opatrenia na zníženie odberu elektrickej energie.

V oblasti elektrickej energie sa spoločnosť rozhodla sledovať 2 hlavné ukazovatele (R1, R2), ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Údaje	Rok	2017	2018	2019	2020
A1	Spotreba elektrickej energie v MW	115,532	103,987	87,840	94,069
A2	Spotreba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (fotovoltaika) v MW	25,602	36,156	36,522	37,329
B1, B2	Počet pracovníkov (budova, areál)	28	28	26	25
Ukazovatele:					
R1	Spotreba elektrickej energie v MW na pracovníka	4,13	3,71	3,38	3,76
R2	Spotreba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (fotovoltaika) v MW na pracovníka	0,91	1,29	1,41	1,49

V roku 2020 spoločnosť spotrebovala 94,069 MWh elektrickej energie. Z uvedenej hodnoty 37,329 MWh elektrickej energie sa vyrobilo vo vlastnom fotovoltaickom zariadení, čo predstavuje 39,7 % z celkového množstva spotrebovanej energie. Spotreba elektrickej energie v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 stúpila o 6,229 MW (nesplnený krátkodobý environmentálny cieľ), pričom spotreba na 1 pracovníka stúpila o 0,62 MW, čo bolo spôsobené vytvorením nového pracoviska, a to dielne. Nárast spotreby elektrickej energie súvisí s osvetlením pracoviska a používaním elektrických zariadení pri vykonávaní dielenských prác. Spotreba energie z obnoviteľných zdrojov na pracovníka vzrástla z 1,41 MW na 1,49 MW (splnený krátkodobý environmentálny cieľ).

5.1.2 Zemný plyn

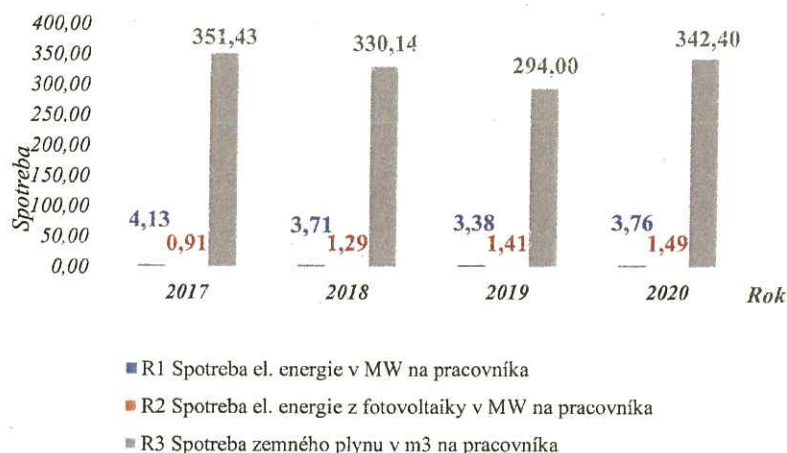
Nakupovaný zemný plyn naftový je rozvádzaný do technických plynových zariadení, ktoré slúžia na vykurovanie administratívnych priestorov, skladových priestorov, vrátnice a dielne. Zemný plyn je vedený plynovými rozvodmi do kotolne v sídle spoločnosti a do plynových zariadení v budovách areálu (sklady, dielňa, vrátnica). V oblasti spotreby zemného plynu sa spoločnosť rozhodla stanoviť hlavný ukazovateľ (R3), ktorý je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Údaje	Rok	2017	2018	2019	2020
A3	Spotreba zemného plynu v m ³	9 840	9 244	7 644	8 560
B3	Počet pracovníkov (budova, areál)	28	28	26	25
Ukazovateľ:					
R3	Spotreba zemného plynu v m ³ na pracovníka	351,43	330,14	294,00	342,4

V roku 2020 spoločnosť spotrebovala 8 560 m³ zemného plynu. Spotreba plynu v porovnaní s rokom 2019 stúpila o 916 m³, pričom spotreba zemného plynu na 1 pracovníka vzrástla o 48,40 m³. Nárast spotreby plynu súvisí s vznikom nového odberného miesta pracoviska dielne. Priestory tohto pracoviska sú vykurované plynovým zariadením.

Grafické znázornenie 3 hlavných ukazovateľov spotreby energií v rokoch 2017 - 2020:

5.2 Materiály

5.2.1 Kamenivo

Významným materiálom pre stavebnú výrobu je kamenivo rôznych frakcií, ktoré zároveň patri medzi prírodné vyčerpatel'né zdroje, a preto má veľký význam používanie recyklátov.

Pre spotrebu kameniva má spoločnosť určené 2 hlavné ukazovatele (R4 R5), ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Údaje	Rok	2017	2018	2019	2020
A4	Spotreba kameniva v tonách	26 059,93	50 463,53	25 197,96	28 417,92
A5	Spotreba recyklovaného kameniva (0/63) v tonách	829,52	200,93	83,13	0,00
A5a)	Spotreba recyklovaného kameniva (4/8, 16/22) v tonách	0,00	10,52	157,71	29,42
B4	Vlastné výkony v tis. €	7 856,72	4 563,68	7 597,96	4 911,65
B5	Celková spotreba kameniva (0/63) v tonách	10 929,86	30 784,02	13 344,80	12 410,76
B5a	Celková spotreba kameniva (4/8; 16/22) v tonách	10 017,68	6 465,50	8 139,03	5 512,82
Ukazovatele:					
R4	Spotreba kameniva k vlastným výkonom v t/ tis.€	3,32	11,06	3,32	5,79
R5	Spotreba recyklovaného kameniva (0/63) k celkovej spotrebe kameniva (0/63) v %	7,59	0,65	0,63	0,00
R5a	Spotreba recyklovaného kameniva (4/8, 16/22) k celkovej spotrebe kameniva (4/8, 16/22) v %	0,00	0,16	1,94	0,53

Spotreba kameniva pri realizovaných stavbách súvisí s druhom stavieb. Vyššiu spotrebu vykazujú líniové stavby (vodovody, kanalizácie) a cestné komunikácie, čo je preukázané v roku 2018. Množstvo spotrebovaného kameniva spoločnosť nevie ovplyvniť, pretože stavby musí realizovať v súlade s projektovou dokumentáciou, ale vie ovplyvniť použitie recyklovaného kameniva, zároveň však musí dodržiavať požiadavky projektovej dokumentácie, čo sa týka vhodnosti recyklovaného kameniva. Na základe výsledkov ukazovateľov (R5, R5a), ktoré udávajú 0 % a 0,53% použitie recyklovaného materiálu v roku 2020 je nevyhnutné pri stanovení nových cieľov pre rok 2021 prehodnotiť opatrenia na zvýšenie použitia recyklovaného kameniva, nakoľko v roku 2020 došlo k poklesu použitia recyklovaného kameniva v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

5.2.2. Pohonné hmoty

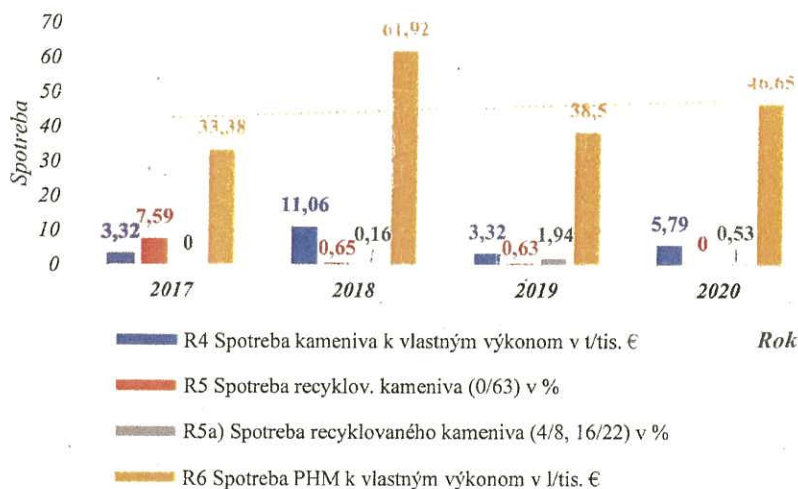
Spoločnosť má vlastné dopravné a strojové vybavenie, ktoré tvorí ťažká mechanizácia, malá mechanizácia, nákladné vozidlá a osobné vozidlá. Chod týchto prostriedkov je zabezpečený používaním pohonných hmôt (nafta, benzín). V súlade s právnymi predpismi sú vykonávané technické a emisné kontroly vozidiel, definované limity spotreby PHM u strojov, kontrolované spotreby PHM u vozidiel, aby bol znížený dopad ich používania a technického stavu na životné prostredie. Pri nesplnení emisných limitov u kontrolovaných vozidiel sú vykonávané opravy a uskutočnená následná emisná kontrola.

Pre spotrebu pohonných hmôt je stanovený hlavný ukazovateľ (R6) v nasledujúcej tabuľke.

Údaje		Rok	2017	2018	2019	2020
A6	Spotreba PHM v litroch		262 249	282 568	292 531	229 147
B6	Vlastné výkony v tis. €		7 856,72	4 563,68	7 597,96	4 911,65
Ukazovateľ:						
R6	Spotreba PHM k vlastným výkonom l/ tis €		33,38	61,92	38,50	46,65

Spotreba PHM je ovplyvnená aj umiestnením stavieb. Väčšia vzdialenosť stavieb od sídla spoločnosti zvyšuje náklady na PHM z dôvodu presunu stavebných kapacít. Pokles ukazovateľa spotreby PHM (R6) v roku 2019 oproti roku 2018 súvisí s obnovou vozového a strojového parku, t. j. nákupom 3 nových strojov (pásové rýpadlo TAKEUCHI TB290, Mini bager JCB86C-1, Nakladač BOBCAT S570) a 2 vozidiel (1 osobné, 1 nákladné) a nárastom vlastných výkonov. Nárast spotreby PHM k vlastným výkonom (R6) v roku 2020 o 21,2 % v porovnaní s rokom 2019 je spôsobený nízkymi vlastnými výkonmi, čo súviselo s typom zákaziek, charakterom prác a hlavne cenami zákaziek (nesplnený krátkodobý environmentálny cieľ pre rok 2020). Spotreba PHM klesla o 63 384 l oproti roku 2019.

Grafické znázornenie hlavných ukazovateľov spotreby materiálov v rokoch 2017 - 2020:

5.3 Voda

Administratívna budova sídlo spoločnosti a areál spoločnosti s budovami skladov, dielne a vrátnice sú napojené na verejný vodovod príslušný pre danú oblasť. Na meranie spotreby vody sa používajú vodomery, ktoré patria príslušným vodárenským spoločnostiam. Jedná sa o určené meradlá, ich overovanie zabezpečuje vodárenská spoločnosť.

Pre spotrebu vody má spoločnosť stanovený ukazovateľ (R7) v nasledujúcej tabuľke.

Udaje	Rok	2017	2018	2019	2020
A7	Spotreba vody v m ³	703	556	508	536
B7	Počet pracovníkov (budova, areál)	28	28	26	25
Ukazovateľ:					
R7	Spotreba vody v m ³ na pracovníka	25,11	19,85	19,54	21,44

Spotreba vody v roku 2020 v porovnaní s predchádzajúcim rokom stúpla. Nárast spotreby vody súvisí s opatreniami pre zníženie pandémie COVID-19: zvýšené hygienické opatrenia, dezinfekcia priestorov.

Grafické znázornenie ukazovateľa spotreby vody

5.4 Odpad

Technická príprava stavieb (administratívne činnosti), realizačná príprava stavieb (strojový a vozový park) a samotné stavebné práce podmieňujú vznik odpadov. Významné množstvo stavebných odpadov tvorí prebytočná zemina. Pre odpady má spoločnosť stanovené 4 hlavné ukazovatele (R8, R9, R10, R11) v nasledujúcej tabuľke.

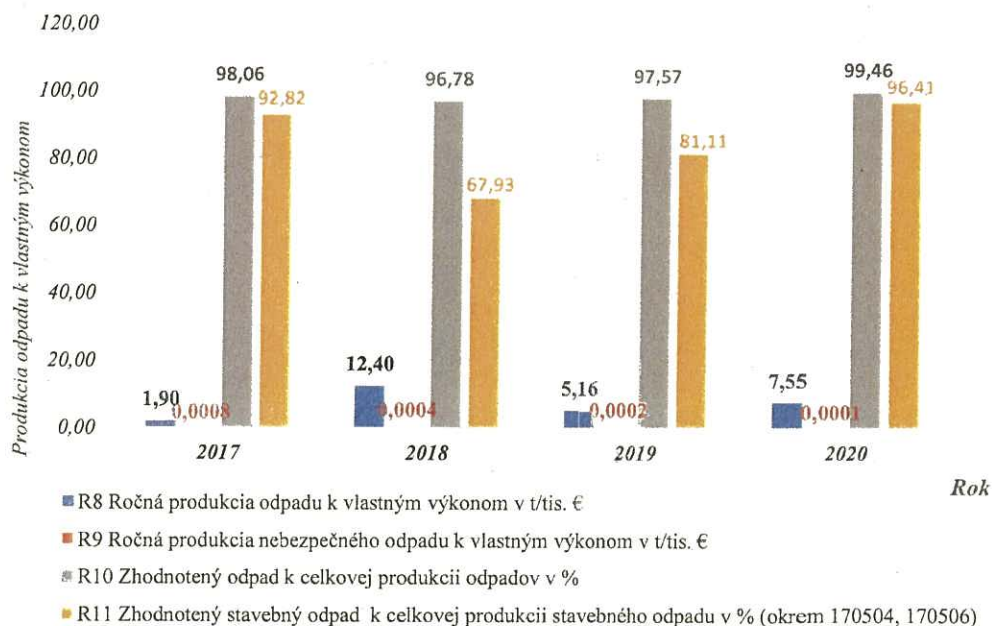
Údaje	Rok	2017	2018	2019	2020
A8, B10	Produkcia odpadu v tonách	14 926,10	56 584,00	39 183,58	37 094,88
A9	Produkcia nebezpečného odpadu v tonách	6,05	2,04	1,18	0,66
A10	Zhodnotený odpad v tonách	14 636,83	54 764,63	38 232,51	36 892,58
A11	Zhodnotený stavebný a demolačný odpad (s výnimkou odpadu 170504, 170506)	2 508,35	2 952,86	2 917,38	4 683,18
B8, B9	Vlastné výkony v tis. €	7 856,72	4 563,68	7 597,96	4 911,65
B11	Produkcia stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou odpadu 170504, 170506)	2 702,25	4 346,85	3 596,60	4 857,67
Ukazovatele:					
R8	Ročná produkcia odpadu k vlastným výkonom v t/ tis. €	1,90	12,40	5,16	7,55

R9	Ročná produkcia nebezpečného odpadu k vlastným výkonom v t/ tis. €	0,0008	0,0004	0,0002	0,0001
R10	Zhodnotený odpad k celkovej produkcii odpadov v %	98,06	96,78	97,57	99,46
R11	Zhodnotený stavebný odpad (s výnimkou odpadu 170504, 170506) k celkovej produkcii stavebného odpadu (s výnimkou odpadu 170504, 170506) v %	92,82	67,93	81,11	96,41

V roku 2020 vzniklo z činnosti spoločnosti 37 094,88 t odpadov, z toho nebezpečného odpadu 0,66 t. Z celkového množstva vzniknutého odpadu bolo zhodnoteného 99,46 % (ukazovateľ R10), t. j. 36 892,58 t, na zneškodnenie bol odovzdaný odpad v množstve 202,19 t oprávnenej spoločnosti a zvyšné množstvo 0,11 t ostalo zhromaždené na odovzdanie.

V roku 2020 vzniklo zo stavebnej činnosti spoločnosti 4 857,67 t stavebného a demolačného odpadu (okrem 17 05 04, 17 05 06) a z uvedeného odpadu 96,41 % bolo zhodnotených recykláciou (ukazovateľ R11), čím spoločnosť splnila vlastný krátkodobý environmentálny cieľ pre rok 2020. Uvedené výsledky posúvajú pracovníkov spoločnosti k predsavzatiam, naďalej zodpovedne pristupovať k zhodnocovaniu odpadov maximálnou možnou mierou. Ukazovateľ ročnej produkcie odpadu k vlastným výkonom (R8) v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 narástol o 46 %, čo bolo spôsobené charakterom stavebných prác a nízkymi vlastnými výkonomi, pričom ukazovateľ ročnej produkcie nebezpečného odpadu k vlastným výkonom (R9) klesol o 50 %.

Grafické znázornenie 4 hlavných ukazovateľov v oblasti odpadov v rokoch 2017 - 2020:

Nebezpečné odpady vyprodukované spoločnosťou ARPROG, akciová spoločnosť v rokoch 2017 až 2020 a ukazovatele porovnania (R12)

Kód odpadu	Názov odpadu	Rok 2017 odpad v tonách	Ukazo- vateľ v % 18/17	Rok 2018 odpad v tonách	Ukazo- vateľ v % 19/18	Rok 2019 odpad v tonách	Ukazo- vateľ v % 20/19	Rok 2020 odpad v tonách
13 01 10	Nechlórované minerál.hydraul. oleje	0,00	+100,00	0,16	-25,00	0,12	-37,50	0,075
13 02 05	Nechlór. miner. motor. prevod. a maz. oleje	0,09	+166,67	0,24	-8,33	0,22	-52,27	0,105
13 02 06	Syntet. motor.prevod. a mazacie oleje	0,10	+10,00	0,11	+9,09	0,12	-37,5	0,075
15 01 10	Obaly obsah. zvyšky NL alebo kontam. NL	0,08	+200,0	0,24	-58,33	0,10	-40,00	0,060
15 02 02	Absorbenty, filtr. mat., handry na čistenie,...	0,00	+100,0	0,01	0,00	0,01	0,00	0,010
16 01 07	Olejové filtre	0,11	+354,55	0,50	-32,00	0,34	-54,41	0,155
16 06 01	Olovené batérie	0,70	+11,43	0,78	-65,38	0,27	-33,33	0,180
19 03 04	Čiastočne stabilizov. odpady okrem 190308	4,97	-100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nebezpečné odpady spolu		6,05	-66,28	2,04	-42,16	1,18	-44,07	0,66

V roku 2020 spoločnosť vyprodukovala 0,66 t nebezpečného odpadu, pričom z uvedeného množstva bolo zhodnoteného 0,35 t odpadu, t. j. 53 %.

Výrazný pokles nebezpečného odpadu v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi súvisí so skutočnosťou, že v roku 2017 boli uskutočnené búracie práce pri realizovaní stavebnej zákazky, kde vzniklo 4,97 t nebezpečného odpadu. Nebezpečný odpad (oleje, obaly z nebezpečných látok, olejové filtre, olovené batérie, handry na čistenie), ktorý vzniká každoročne súvisí s používaním vlastných strojov a dopravných prostriedkov v súvislosti s počtom a vyťaženosťou.

Súhlas na nakladanie s nebezpečným odpadom v zmysle platnej legislatívy bol pre ARPROG, akciová spoločnosť Poprad vydaný Okresným úradom Poprad odborom starostlivosti o životné prostredie. Udelený súhlas má platnosť do 16.12.2021 (Rozhodnutie číslo: OU-PP-OSZP-2016/015035-03-JP).

Ostatné odpady vyprodukované spoločnosťou ARPROG, akciová spoločnosť v rokoch 2017 až 2020 a ukazovatele porovnania

Kód odpadu	Názov odpadu	Rok 2017 (odpad v tonách)	Ukazo- vateľ v % 18/17	Rok 2018 (odpad v tonách)	Ukazo- vateľ v % 19/18	Rok 2019 (odpad v tonách)	Ukazo- vateľ v % 20/19	Rok 2020 (odpad v tonách)
070213	Odpadový plast	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	+100,00	0,40
150101	Obaly z papiera a lepenky	0,99	-77,78	0,22	+400,00	1,10	-55,45	0,49
150102	Obaly z plastov	0,01	+2 300	0,24	-8,33	0,22	0,00	0,22

150106	Zmiešané obaly	99,94	-82,20	17,78	-72,6	4,87	-100,00	0,00
150107	Obaly zo skla	0,00	+100,00	9,23	-100,00	0,00	0,00	0,00
170101	Betón	197,73	+238,75	669,81	-56,94	288,45	-77,29	65,51
170107	Zmesi, betónu, tehál, škridiel iné ako 170106	869,34	+186,81	2 493,33	-78,38	538,99	-77,60	131,54
170201	Drevo	0,00	+100,00	62,37	-100,00	0,00	+100,00	14,44
170302	Bitúmenové zmesi iné ako uvedení v 170301	1 553,03	29,67	1 092,31	+130,43	2 516,96	+76,13	4 433,15
170405	Železo a oceľ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	+100,00	97,10
170504	Zemina a kamenivo iné ako v 170503	12 126,93	+230,99	40 138,85	-40,76	23 778,99	+19,51	28 418,84
170506	Výkopová zemina iná ako uvedená v 170505	1,79	+651349,7	11 660,95	+1,20	11 800,40	-67,73	3808,00
170604	Izolačné materiály iné ako v 170601 a 170603	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	+100,00	8,61
170802	Stavebné materiály na báze sadry iné ako v 170801	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	+100,00	0,37
170904	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií...	70,28	+520,02	435,75	-42,13	252,20	-54,18	115,55
200301	Zmesový komunálny odpad	0,00	+100,00	1,12	-100,00	0,00	0,00	0,00
200136	Vyrad. el. a elektron. zariadenia iné ako 200121	0,01	-100,00	0,00	+100,00	0,22	0,00	0,00
Ostatné odpady spolu		14 920,05	+279,23	56 581,96	-30,75	39 182,40	-5,33	37 094,22

Nárast ostatných odpadov v porovnaní s rokom 2017 je vyvolaný hlavne nárastom odpadu 17 05 04 (zemina a kamenivo), ktorý vznikol z dôvodu realizovania vyššieho počtu líniových stavieb s prebytočnou zeminou. V roku 2020 vzrástlo množstvo tohto odpadu v porovnaní s rokom 2019 o 19,51 %, pričom množstvo odpadu 17 05 06 (výkopová zemina) kleslo o 67,73 %. Údaje o spôsobe nakladania s odpadmi sú z Ohlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním (za roky 2017 až 2020). Ohlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním vypracuje manažér integrovaného systému v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 366/2015 Z. z. a posielajú za spoločnosť

v požadovanom termíne (do 28. februára) na príslušné úrady podľa umiestnenia stavieb a ako pôvodca v mieste sídla spoločnosti. Pri realizácii stavieb je spoločnosť držiteľom odpadov od zákazníkov, nie pôvodcom, a preto má vydanú registráciu na zber a prepravu odpadov (Potvrdenie o registrácii č. 2016/007 zo dňa 28.9.2016; číslo OU-PP-OSZP-2016/015040-02-JP).

5.5 Využívanie pôdy so zreteľom na biodiverzitu

Stavebná činnosť má za následok zaberanie pôdy a zelených plôch, pokrytie pôvodnej pôdy (napr. výstavba komunikácií, objektov). Realizácia stavebného diela sa začína negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, no výsledok stavebnej činnosti „stavebné dielo“ má aj pozitívny vplyv na životné prostredie, a to zrealizované environmentálne stavby, napr. čistiarne odpadových vôd, kanalizácie a tiež terénne úpravy, výsadba zelene pri realizácii pozemných stavieb.

Spoločnosť v záujme ochrany životného prostredia pri realizácii stavieb minimalizuje zábery plôch vhodným výberom stavebného dvora v procese prípravy stavby, opatreniami znižujúcimi tvorbu odpadov, zabudovaním materiálu priamo z dopravného prostriedku, správnym skladovaním stavebných materiálov a lešenia, dodržiavaním technologickej disciplíny a pod. Počas stavebných prác spoločnosť vykonáva opatrenia na zachovanie existujúcej zelene v súlade s projektovou dokumentáciou. Vzhľadom na to, že spoločnosť nevie ovplyvniť projektovú dokumentáciu stavby v súvislosti so zastavanou plochou, komunikáciami, terénnymi úpravami, nakoľko realizačný projekt je schválený príslušnými dotknutými orgánmi, nemá pre realizáciu stavieb stanovený hlavný ukazovateľ v oblasti využívania pôdy so zreteľom na biodiverzitu.

Spoločnosť je vlastníkom areálu, kde sa nachádza hlavná budova sídla spoločnosti a tiež budovy skladov, garáží, dielne a budovy prenajaté podnájomníkom. Budova sídla spoločnosti bola rekonštruovaná v rokoch 2012- 2013, predtým sídlila spoločnosť v iných vlastných priestoroch. Počas rekonštrukcie hlavnej budovy boli zrealizované aj terénne úpravy s výsadbou trávneho porastu a stromov.

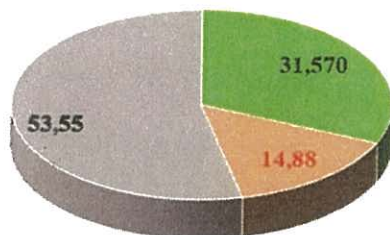
Pre umiestnenie sídla spoločnosti má spoločnosť stanovené 3 ukazovatele uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Údaje		Plocha
A13	Výmera zelených plôch v m ²	7 805
A14	Výmera zastavaných plôch (budovy) v m ²	3 679
A15	Výmera ostatných plôch (komunikácie, parkoviská) m ²	13 238
B13, B14, B15	Celková plocha parcely m ²	24 722
Ukazovatele:		
R13	Podiel zelených plôch k celkovej ploche parcely v %	31,57
R14	Podiel zastavaných plôch k celkovej ploche parcely v %	14,88
R15	Podiel ostatných plôch k celkovej ploche parcely v %	53,55

Pri rekonštrukčných prácach hlavnej budovy a terénnych úpravách okolia bol zvýšený podiel trávnatých plôch na 31,57 % vzhľadom k celkovej ploche. Pre zlepšenie okolitého životného prostredia bolo v zelenej ploche vysadených 22 nových stromov. Určení pracovníci spoločnosti sa pravidelne starajú o trávnaté plochy, ošetrovanie stromov, údržbu komunikácií a parkovísk. Spevnené plochy v areáli (komunikácie, parkoviská), ktoré tvoria až 53,55 % z celkovej plochy parcely slúžia na prejazd k areálu, presun po areály a parkovanie strojov a dopravných prostriedkov. Z dôvodu praktickej údržby týchto plôch nepredpokladáme zmenu týchto plôch na zatrávnené.

Grafické znázornenie hlavných ukazovateľov v oblasti využívania pôdy so zreteľom na biodiverzitu

- R13 Podiel zelených plôch k celkovej ploche parcely v %
- R14 Podiel zastavaných plôch k celkovej ploche parcely v %
- R15 Podiel ostatných plôch k celkovej ploche parcely v %

V roku 2020 spoločnosť v oblasti environmentu dodržiavala požiadavky uvedené v dokumentácii manažérskych systémov. V areály spoločnosti nedošlo k zmenám v oblasti využívania pôdy so zreteľom na biodiverzitu.

5.6 Emisie do ovzdušia

Stroje a dopravné prostriedky používané pri realizácii stavieb sú zdrojom emisií a svojim environmentálnym vplyvom zhoršujú ovzdušie. Všetci pracovníci stavieb (stavbyvedúci, asistenti stavbyvedúcich, majstri, vodiči, strojníci, robotníci) sú zodpovední za dodržiavanie pracovných postupov, v ktorých sú stanovené opatrenia na minimalizovanie vzniku emisií.

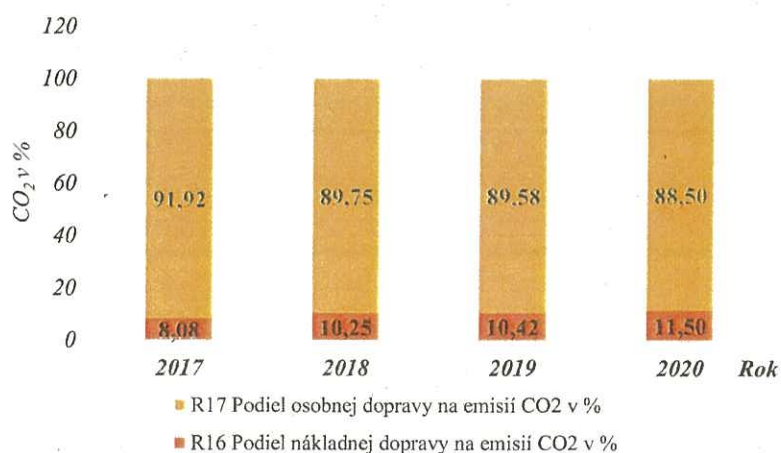
Na základe dostupných účtovných a technických údajov o vozidlách nákladnej a osobnej dopravy spoločnosť stanovila 2 hlavné ukazovatele pre oblasť emisií, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Údaje Rok		2017	2018	2019	2020
A16	Emisie CO ₂ z PHM nákladnej dopravy v tonách	14,47	17,86	16,88	15,37
A17	Emisie CO ₂ z PHM osobnej dopravy v tonách	164,70	156,44	145,19	118,23
B16, B17	Celkové emisie CO ₂ z PHM (osobná a nákladná doprava) v tonách	179,17	174,30	162,07	133,60
Ukazovateľ:					
R16	Podiel nákladnej dopravy na emisií CO ₂ k celkovým emisiám CO ₂ v %	8,08	10,25	10,42	11,50
R17	Podiel osobnej dopravy na emisií CO ₂ k celkovým emisiám CO ₂ v %	91,92	89,75	89,58	88,50

Celkové emisie CO₂ z PHM v rokoch 2017 až 2020 majú klesajúce hodnoty, čo je spôsobené počtom najazdených kilometrov a tiež nákupom vozidiel s nižšími hodnotami emisií CO₂. Vysoká vyťaženosť vozidiel osobnej dopravy je viditeľná aj v priebehu sledovaných rokov, kedy percentuálny podiel osobnej dopravy na emisií CO₂ je okolo 90%. V tabuľke nie sú uvedené emisie CO₂ z používaných strojov z dôvodu nedostupnosti koeficientov emisií na prepočet emisií z motohodín strojov. Znížiť množstvo emisií CO₂ do ovzdušia sa spoločnosť rozhodla postupným nákupom elektromobilov pri obnove vozového parku, čo je zapracované aj v environmentálnych cieľoch tohto vyhlásenia a zamontovaním GPS zariadení do strojov a vozidiel na kontrolu najazdených kilometrov.

Z údajov v tabuľke vidíme v roku 2020 pokles emisií CO₂ z PHM v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 28,47 t, čo predstavuje 17,6% a splnenie environmentálneho cieľa pre rok 2020 (zníženie emisií CO₂ do ovzdušia o 5%). Z uvedenej hodnoty tvorí 26,96 t pokles emisií CO₂ z osobnej dopravy, čo bolo dosiahnuté zamontovaním GPS zariadení do vozidiel a lepšou logistikou jász.

Grafické znázornenie 2 hlavných ukazovateľov v oblasti emisií CO₂

Spoločnosť je prevádzkovateľom malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Manažér integrovaného systému eviduje a aktualizuje zoznam zdrojov znečistenia ovzdušia v elektronickej forme. Dňa 20.01.2021 bolo zaslané oznámenie na MÚ Poprad odbor životného prostredia s údajmi potrebnými pre určenie výšky poplatku za znečistenie ovzdušia na rok 2021 (podľa skutočnosti roku 2020).

6 Právne požiadavky týkajúce sa životného prostredia

Právne, regulačné a iné požiadavky, ktoré sa spoločnosť zaviazala plniť pri vytváraní, implementovaní, udržiavaní a zlepšovaní systému environmentálneho manažérstva sú v spoločnosti zdokumentované v *Registri právnych, iných a všeobecne záväzných požiadaviek*, ktorý je vedený v elektronickej forme a za jeho aktualizáciu zodpovedá manažér integrovaného systému. Register obsahuje hlavné právne predpisy a zoznam zmlúv so zainteresovanými stranami pre oblasť environmentu.

Hlavné právne predpisy pre oblasť environmentu, ktoré sú uplatňované v procesoch definovaných v IMS ARPROG, akciová spoločnosť Poprad

Por. č.	Názov právneho predpisu	Aplikácia v procesoch
1.	Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ § 2 až §4, § 6, § 9, § 12, § 14, § 25, § 26, § 49, § 76, § 77, §97, § 98 Príloha č. 1 až Príloha č. 4
2.	Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch	<ul style="list-style-type: none"> ▪ § 1- § 3, § 8, § 24, §25, § 28
3.	Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ § 1-3
4.	Vyhláška MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ § 1, § 2, § 3, § 11, Príloha č. 1, Príloha č. 2, Príloha č. 12
5.	Zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší	<ul style="list-style-type: none"> ▪ § 2, § 3, § 11, § 16, § 27
6.	Zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ § 1 až § 4, § 6, § 8, Príloha č.1
7.	Vyhláška č. 410/2012 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší	<ul style="list-style-type: none"> ▪ §1, §3-§5
8.	Zákon č. 106/2018 o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ § 3, § 4, § 115 -§ 120
9.	Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ § 27, § 39, § 58- § 64, § 74, § 75, § 77
10.	Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ § 2

	200/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd	
11.	Zákon č. 359/2007 Z.z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov	▪ § 1, § 3 - § 6, § 11, § 13
12.	Zákon č. 17/1992 Z. z. o životnom prostredí	▪ § 17- §19, § 33a
13.	Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny	▪ § 3, § 47
14.	Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)	▪ § 2- § 4, § 6
15.	Zákon č. 351/2012 Z. z. o environmentálnom overovaní a registrácii v schéme Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov	▪ § 1-§ 3, § 5, § 6 ▪
16.	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)	▪ Čl. 2, Čl.4 – Čl.15 - Vymedzenie pojmov
17.	Nariadenie komisie (EÚ) 2017/1505 z 28. augusta 2017	▪ Príloha I – Príloha III
18.	Nariadenie komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018	▪ Príloha IV

Všetky potrebné oznámenia vyplývajúce zo zákona a platné právne predpisy a požiadavky, ktoré sa organizácia zaviazala plniť v oblasti environmentu v roku 2020 boli splnené a dodržané, o čom sú vedené záznamy a písomné rozhodnutia príslušných inštitúcií. Zo strany zákazníkov a ostatných zainteresovaných strán neboli prijaté a zaznamenané žiadne sťažnosti v oblasti environmentu, ani od príslušných inštitúcií udelené pokuty, prípadne iné postihy v dôsledku nedodržavania predpisov.

ARPROG, akciová spoločnosť Poprad bude aj v nasledujúcom období dodržiavať právne, regulačné a iné požiadavky, ktoré sa spoločnosť zaviazala plniť, čo je deklarovane aj v *Politike spoločnosti*.

7 Environmentálny overovateľ a prístup verejnosti k informáciám Environmentálneho vyhlásenia

SGS Slovakia spol. s r. o.
Kysucká 14
040 11 Košice
Registračné číslo akreditácie: 158/SK-V-0002

V zmysle NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES je tento dokument verejne dostupný pre verejnosť a zainteresované strany.

Environmentálne vyhlásenie je určené pre širokú verejnosť a zainteresované strany s cieľom poskytovať informácie o dodržiavaní uplatniteľných právnych požiadaviek týkajúcich sa životného prostredia a environmentálneho správania spoločnosti ARPROG, akciová spoločnosť Poprad.

Táto verzia environmentálneho vyhlásenia je treťou verziou a bola spracovaná na základe informácií k 24.9.2021 a je zverejnená na stránke spoločnosti www.arprog.sk.

Vypracovala: Ing. Gabriela Ondková
manažér integrovaného systému

Schválil: Ing. Ivan Ondko
predseda predstavenstva

